

Suvestinė redakcija nuo 2015-01-01 iki 2018-01-17

Nutarimas paskelbtas: Žin. 2012, Nr. [86-4516](#), i. k. 112505ANUTA0003-153

LIETUVOS BANKO VALDYBOS
N U T A R I M A S

DĖL GRYNŲJŲ AKTYVŲ VERTĖS SKAIČIAVIMO METODIKOS PATVIRTINIMO

2012 m. liepos 12 d. Nr. 03-153

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatymo 42 straipsnio 3 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos finansų rinkos priežiūros sistemos pertvarkos įstatymo 4 straipsnio 3 dalimi, Lietuvos Respublikos kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo 15 straipsnio 5 punktu, Lietuvos Respublikos papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo 8 straipsnio 5 punktu, Lietuvos Respublikos profesinių pensijų kaupimo įstatymo 18 straipsnio 10 dalimi, Lietuvos banko valdyba n u t a r i a:

Preambulės pakeitimai:

Nr. [03-45](#), 2014-03-28, paskelbta TAR 2014-03-31, i. k. 2014-03778

1. Patvirtinti Grynųjų aktyvų vertės skaičiavimo metodiką (pridedama).
2. Pripažinti netekusiais galios:
 - 2.1. Lietuvos Respublikos vertybinių popierių komisijos 2004 m. vasario 12 d. nutarimą Nr. 4 „Dėl grynųjų aktyvų vertės skaičiavimo metodikos“ (Žin., 2004, Nr. [34-1130](#); Nr. 79 (atitaisymas);
 - 2.2. Lietuvos Respublikos draudimo priežiūros komisijos 2004 m. vasario 17 d. nutarimą Nr. N-14 „Dėl Grynųjų aktyvų vertės skaičiavimo metodikos patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. [32-1047](#));
 - 2.3. Lietuvos Respublikos vertybinių popierių komisijos 2004 m. balandžio 22 d. nutarimą Nr. 5 „Dėl grynųjų aktyvų vertės skaičiavimo metodikos dalinio pakeitimo“ (Žin., 2004, Nr. [81-2932](#));
 - 2.4. Lietuvos Respublikos draudimo priežiūros komisijos 2004 m. balandžio 27 d. nutarimą Nr. N-51 „Dėl Lietuvos Respublikos draudimo priežiūros komisijos 2004 m. vasario 17 d. nutarimo Nr. N-14 „Dėl Grynųjų aktyvų vertės skaičiavimo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2004, Nr. [65-2348](#));
 - 2.5. Lietuvos Respublikos vertybinių popierių komisijos 2004 m. rugsėjo 16 d. nutarimą Nr. 15 „Dėl 2004 m. vasario 12 d. Vertybinių popierių komisijos nutarimo Nr. 4 „Dėl grynųjų aktyvų vertės skaičiavimo metodikos“ dalinio pakeitimo“ (Žin., 2004, Nr. [143-5255](#));
 - 2.6. Lietuvos Respublikos draudimo priežiūros komisijos 2004 m. rugsėjo 22 d. nutarimą Nr. N-112 „Dėl Lietuvos Respublikos draudimo priežiūros komisijos 2004 m. vasario 17 d. nutarimo Nr. N-14 „Dėl Grynųjų aktyvų vertės skaičiavimo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2004, Nr. [143-5254](#));
 - 2.7. Lietuvos Respublikos vertybinių popierių komisijos 2006 m. gruodžio 28 d. nutarimą Nr. 1K-14 „Dėl Lietuvos Respublikos vertybinių popierių komisijos 2004 m. vasario 12 d. nutarimo Nr. 4 „Dėl grynųjų aktyvų vertės skaičiavimo metodikos“ pakeitimo“ (Žin., 2007, Nr. [4-209](#));
 - 2.8. Lietuvos Respublikos draudimo priežiūros komisijos 2007 m. vasario 6 d. nutarimą Nr. N-19 „Dėl Lietuvos Respublikos draudimo priežiūros komisijos 2004 m. vasario 17 d. nutarimo Nr. N-14 „Dėl Grynųjų aktyvų vertės skaičiavimo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2007, Nr. [18-715](#));
 - 2.9. Lietuvos Respublikos vertybinių popierių komisijos 2007 m. birželio 14 d. nutarimą Nr. 1K-23 „Dėl Lietuvos Respublikos vertybinių popierių komisijos 2006 m. gruodžio 28 d. nutarimo

Nr. 1K-14 „Dėl grynųjų aktyvų vertės skaičiavimo metodikos“ pakeitimo“ (Žin., 2007, Nr. [68-2716](#));

2.10. Lietuvos Respublikos draudimo priežiūros komisijos 2007 m. birželio 19 d. nutarimą Nr. N-51 „Dėl Lietuvos Respublikos draudimo priežiūros komisijos 2004 m. vasario 17 d. nutarimo Nr. N-14 „Dėl Grynųjų aktyvų vertės skaičiavimo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2007, Nr. [68-2719](#));

2.11. Lietuvos Respublikos vertybinių popierių komisijos 2008 m. kovo 28 d. nutarimą Nr. 1K-11 „Dėl Lietuvos Respublikos vertybinių popierių komisijos 2004 m. vasario 12 d. nutarimo Nr. 4 „Dėl grynųjų aktyvų vertės skaičiavimo metodikos“ pakeitimo“ (Žin., 2008, Nr. [39-1449](#));

2.12. Lietuvos Respublikos vertybinių popierių komisijos 2009 m. lapkričio 26 d. nutarimą Nr. 1K-20 „Dėl Lietuvos Respublikos vertybinių popierių komisijos 2004 m. vasario 12 d. nutarimo Nr. 4 „Dėl grynųjų aktyvų vertės skaičiavimo metodikos“ pakeitimo“ (Žin., 2009, Nr. [143-6338](#); 2010, Nr. 11 (*atitaisymas*);

2.13. Lietuvos Respublikos vertybinių popierių komisijos 2011 m. sausio 6 d. nutarimą Nr. 1K-1 „Dėl Lietuvos Respublikos vertybinių popierių komisijos 2004 m. vasario 12 d. nutarimo Nr. 4 „Dėl grynųjų aktyvų vertės skaičiavimo metodikos“ pakeitimo“ (Žin., 2011, Nr. [3-123](#));

2.14. Lietuvos Respublikos draudimo priežiūros komisijos 2011 m. sausio 12 d. nutarimą Nr. N-24 „Dėl Lietuvos Respublikos draudimo priežiūros komisijos 2004 m. vasario 17 d. nutarimo Nr. N-14 „Dėl Grynųjų aktyvų vertės skaičiavimo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2011, Nr. [7-305](#)).

3. Nustatyti, kad valdymo įmonės ir investicinės bendrovės, kurios valdymas neperduotas valdymo įmonei, administracijos vadovas arba valdyba turi užtikrinti, kad šiuo nutarimu patvirtintų Grynųjų aktyvų vertės skaičiavimo metodikos III skyriuje nustatytų reikalavimų būtų laikomasi ne vėliau kaip nuo 2014 m. birželio 1 d.

Papildyta punktu:

Nr. [03-45](#), 2014-03-28, paskelbta TAR 2014-03-31, i. k. 2014-03778

VALDYBOS PIRMININKAS

VITAS VASILIAUSKAS

PATVIRTINTA
Lietuvos banko valdybos
2012 m. liepos 12 d. nutarimu Nr. 03-153
(Lietuvos banko valdybos
2014 m. kovo 28 d. nutarimo Nr. 03-45
redakcija)

GRYŪŲ AKTYVŲ VERTĖS SKAIČIAVIMO METODIKA

I SKYRIUS BENDROSIO NUOSTATOS

1. GryŲ aktyvŲ vertĖs skaiĉiavimo metodikoje (toliau – Metodika) nustatomi papildomo savanoriško kaupimo pensijŲ fondŲ, valstybinio socialinio draudimo ģmokos dalies kaupimo pensijŲ fondŲ, profesiniŲ pensijŲ fondŲ ir kolektyvinio investavimo subjektŲ pagrindiniai buhalterinĖs apskaitos tvarkymo, taip pat gryŲ aktyvŲ vertĖs skaiĉiavimo principai ir tvarka.

2. Konkreĉios gryŲ aktyvŲ vertĖs (toliau – GAV) skaiĉiavimo ir kolektyvinio investavimo subjekto investiciniŲ vienetŲ (akcijŲ) arba pensijŲ fondo vieneto vertĖs ir kainos nustatymo taisyklĖs turi bŲti iřdĖstytos pensijŲ fondo taisyklĖse arba kolektyvinio investavimo subjekto steigimo dokumentuose.

II SKYRIUS METODIKOJE VARTOJAMOS SĄVOKOS

3. Apskaitos politika – buhalterinĖs apskaitos principai, apskaitos metodai ir taisyklĖs, skirti kolektyvinio investavimo subjekto ir (ar) pensijŲ fondo apskaitai tvarkyti ir finansinĖms ataskaitoms sudaryti.

4. **Atkarpos ģsmoka** – dalyviui priklausanĉiŲ palŲkanŲ uř skolos vertybinius popierius arba pinigŲ rinkos priemonės mokĖjimas.

5. **Atkarpos periodas** – laikotarpis tarp dviejŲ gretimŲ atkarpos ģsmokŲ.

6. **Dalyvis** – Lietuvos Respublikos kolektyvinio investavimo subjektŲ įstatyme (toliau – Kolektyvinio investavimo subjektŲ įstatymas) apibrĖžtas kolektyvinio investavimo subjekto dalyvis, Lietuvos Respublikos papildomo savanoriško pensijŲ kaupimo įstatyme (toliau – Papildomo savanoriško pensijŲ kaupimo įstatymas) ir Lietuvos Respublikos profesiniŲ pensijŲ kaupimo įstatyme (toliau – ProfesiniŲ pensijŲ kaupimo įstatymas) apibrĖžtas pensijŲ fondo dalyvis.

7. **DaugiařalĖ sistema** – reguliuojama rinka ir daugiařalĖ prekybos sistema.

8. **Paraiřka ģsigyti vienetŲ** – Valdymo ģmoniŲ veiklos organizavimo ir vykdymo taisykliŲ, patvirtintŲ Lietuvos banko valdybos 2012 m. liepos 12 d. nutarimu Nr. 03-144 „DĖl Valdymo ģmoniŲ veiklos organizavimo ir vykdymo taisykliŲ patvirtinimo“ (toliau – Veiklos organizavimo ir vykdymo taisyklĖs), reikalavimus atitinkantis dalyvio prařymas ģsigyti kolektyvinio investavimo subjekto investiciniŲ vienetŲ ar akcijŲ arba pensijŲ fondo dalyvio vardu pervestos piniginiĖs lĖšos, kurios konvertuojamos ģ pensijŲ fondo vienetus.

9. **Paraiřka ģpirkti vienetus:**

9.1. Veiklos organizavimo ir vykdymo taisykliŲ reikalavimus atitinkantis dalyvio prařymas parduoti kolektyvinio investavimo subjekto investicinius vienetus ar akcijas;

9.2. dokumentas, pagal kurį pensijŲ fondo vienetai turi bŲti konvertuojami dĖl lĖřŲ ģsmokĖjimo ar pervedimo.

10. **PaskutinĖ řinoma kaina** – vieřai paskelbta priemonĖs kaina, kuri negali bŲti vĖlesnĖ nei vertinimo dienos kaina.

11. **Pensijų fondas** – papildomo savanoriško kaupimo pensijų fondas, profesinių pensijų fondas ir valstybinio socialinio draudimo įmokos dalies kaupimo pensijų fondas.

12. **Priemonės** – Kolektyvinio investavimo subjektų įstatyme apibrėžtos investicinės priemonės, **Pensijų kaupimo įstatyme** ir Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatyme apibrėžtos finansinės priemonės.

13. **Steigimo dokumentai** – pensijų fondo ar investicinio fondo taisyklės, investicinės bendrovės įstatai.

14. **Tikroji vertė** – suma, už kurią gali būti apsieista turtu ar paslaugomis arba kuria gali būti įskaitytas tarpusavio išipareigojimas tarp nesusijusių šalių, kurios ketina pirkti ar parduoti turtą arba įskaityti tarpusavio išipareigojimą.

15. **Vadovas** – valdymo įmonės, investicinės bendrovės, kurios valdymas neperduotas valdymo įmonei, administracijos vadovas.

16. **Valdyba** – valdymo įmonės, investicinės bendrovės, kurios valdymas neperduotas valdymo įmonei, valdyba.

17. **Valdymo įmonė** – Kolektyvinio investavimo subjektų įstatyme apibrėžta kolektyvinio investavimo subjekto valdymo įmonė, Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatyme apibrėžta pensijų fondo valdymo įmonė, Pensijų kaupimo įstatyme apibrėžta pensijų kaupimo bendrovė, taip pat Profesinių pensijų kaupimo įstatymo 31 straipsnio 1 dalyje nurodytas pensijų fondo valdytojas, kuriam pensijų asociacija perdavė pensijų fondo valdymą.

18. **Vertinimo diena** – diena, dėl kurios atliekami skaičiavimai naudojant tos dienos duomenis (rinkų, kuriose prekiaujama priemonėmis, uždarymo metu nustatytas kainas, bankų pateiktus ir kitus naujausius priemonių įvertinimo duomenis).

19. **Vidutinė rinkos kaina** – daugiašalės sistemos paskelbta paskutinės prekybos sesijos vidutinė kaina.

20. **Vienetas** – pensijų fondo vienetas ar investicinio fondo investicinis vienetas arba investicinės bendrovės akcija.

21. **Vieneto vertė** – dydis, parodantis, kokia GAV dalis tenka vienam vienetui.

22. Kitos Metodikoje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Pensijų kaupimo, Papildomo savanoriško pensijų kaupimo, Profesinių pensijų kaupimo, Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymuose.

III SKYRIUS APSKAITOS POLITIKA

23. Apskaitos politiką privalo patvirtinti vadovas arba valdyba. Apskaitos politika gali būti sudėtinė valdymo įmonės apskaitos politikos dalis.

24. Apskaitos politika turi apimti pagrindinius principus, taisykles ir metodus, kurių privaloma laikytis tvarkant buhalterinę apskaitą ir rengiant finansines ataskaitas.

25. Apskaitos politika gali būti keičiama ne dažniau kaip vieną kartą per finansinius metus, taip pat pasikeitus teisės aktams, pakeitus pensijų fondo ir (ar) kolektyvinio investavimo subjekto taisykles arba vykdant po inspektavimo (patikrinimo) duotus nurodymus.

26. Apie apskaitos politikos keitimą valdymo įmonė turi informuoti Lietuvos banką ne vėliau kaip likus 1 mėnesiui iki planuojamo apskaitos politikos keitimo. Kartu turi būti pateikti apskaitos politikos pakeitimai ir paaiškinimai, kaip tai paveiks finansines ataskaitas (pavyzdžiui, pasikeis GAV, pagerės atskleidimas aiškinamajame rašte ir pan.).

IV SKYRIUS SKAIČIAVIMO KONTROLĖS UŽTIKRINIMAS

27. Vadovas privalo užtikrinti, kad:

27.1. priemonių vertei skaičiuoti, valiutų kursams vertinti ir kita GAV skaičiuoti naudojama informacija būtų gaunama iš patikimų šaltinių;

27.2. būtų nustatytos tinkamos GAV skaičiavimo kontrolės procedūros (skaičiavimai turi būti reguliariai peržiūrimi, tikrinami vidaus auditoriaus arba kito paskirto atsakingo asmens ir kt.);

27.3. skaičiuojant GAV būtų naudojamos tinkamos procedūros, neprieštaraujančios steigimo dokumentų nuostatom;

27.4. GAV skaičiuojantys darbuotojai turėtų tam reikalingą kvalifikaciją;

27.5. priemonių vertę nustatantys asmenys būtų nepriklausomi nuo investicinius sprendimus priimančių asmenų įtakos.

28. Valdyba turi patvirtinti išsamias GAV skaičiavimo procedūras, kuriose turi būti numatyta:

28.1. turto, įsipareigojimų vertės nustatymo ir jos kontrolės, vieneto vertės apskaičiavimo ir jos kontrolės, vertės patvirtinimo tvarka;

28.2. paskutinės žinomos kainos nustatymo kriterijai;

28.3. sutampantys arba kuo artimesni artimi paraiškų įsigyti vienetų arba juos išpirkti priėmimo pabaigos (valanda Y), vertybinių popierių bei kitų priemonių kainos fiksavimo ir GAV skaičiavimo atlikimo terminai (angl. *valuation point*);

28.4. pasirinkta daugiašalės sistemos kaina, pagal kurią bus skaičiuojama priemonių, kuriomis prekiaujama daugiašalėse sistemose, tikroji vertė;

28.5. sąrašas daugiašalių sistemų, kurių duomenys, skaičiuojant GAV, yra prioritetiniai nustatant priemonių, kuriomis prekiaujama šiose sistemose, vertę;

28.6. naudojamų valiutų kursų patikrinimo mechanizmas;

28.7. steigimo dokumentuose nurodytų investavimo apribojimų kontrolės mechanizmas;

28.8. tinkama išmokų bei atskaitymų iš turto ir įplaukų į turtą apskaita;

28.9. tvarka, kuri užtikrintų, kad GAV apskaičiuoti būtų naudojama reikiamo laikotarpio vertė ir kursas;

28.10. priemonių, kuriomis daugiašalėse sistemose neprekiuojama, vertinimo tvarka;

28.11. detali kitų priemonių vertinimo tvarka, jeigu toks priemonių vertinimas nėra detaliai aprašytas Metodikoje;

28.12. prekybos sesijų arba laiko zonų skirtumo grafikas (planas), susijęs su priemonių, kuriomis prekiaujama užsienio daugiašalėse sistemose, vertinimo laiku;

28.13. detali GAV skaičiavimo klaidų nustatymo ir dėl to susidariusių nuostolių atlyginimo tvarka;

28.14. aplinkybės, kurioms atsiradus gali būti (turi būti) keičiamas atitinkamos priemonės vertinimo metodas.

29. GAV skaičiavimo procedūrose, be Metodikos 28 punkte išdėstytų reikalavimų, papildomai turi būti pateikta:

29.1. asmenų, dalyvaujančių skaičiavimo, kontrolės ir vertės tvirtinimo procese, pareigos, funkcijos, kvalifikacija ir atsakomybė;

29.2. tvarka, užtikrinanti priemonių vertę nustatančių asmenų nepriklausomumą, jų atskyrimą nuo investicinius sprendimus priimančių asmenų įtakos;

29.3. prioritetiniai nepriklausomi duomenų šaltiniai ir vertinimo modeliai, jų pasirinkimo kriterijai;

29.4. pasirinkto kiekvienos priemonės vertinimo modelio paaiškinimas ir pagrindimas;

29.5. tvarka, pagal kurią bus vertinamos įsigijamos naujos priemonės, nepatenkančios į anksčiau aprašytus atvejus, ir dokumentai, kuriuose turi būti fiksuojamas pasirinktas minėtų priemonių vertinimo modelis;

29.6. priemonių, kuriomis daugiašalėse sistemose neprekiuojama, alternatyvus vertės nustatymo šaltinis, naudojamas vertei patikrinti (angl. *cross check*);

29.7. procedūrose nenumatytų atvejų sprendimo būdai;

29.8. verčių nesutapimo, t. y. kai toms pačioms priemonėms nustatomos skirtingos vertės, derinimo procedūros;

29.9. priemonės vertinimo galimo koregavimo, susijusio su pozicijos apimtimi ir likvidumu, atvejai;

29.10. vertinimo šaltinių, kriterijų ir metodikos pasirinkimo kontrolės būdai;

29.11. rizikos, susijusios su netinkamu vertinimu – kai vertinamų priemonių kainos pasirenkamos tik iš vieno šaltinio, kai vertinamos nelikvidžios priemonės, kai vertinimui įtaką daro valdytojas arba su juo susijęs asmuo ir kt., – valdymo metodai.

30. GAV skaičiavimo procedūros turi būti periodiškai peržiūrimos, o vertinimo metodai – patikrinti.

31. Asmenys, dalyvaujantys kolektyvinio investavimo subjektų arba pensijų fondų turto vertinimo procese, turi turėti pakankamai patirties ir būti nepriklausomi. Šį nepriklausomumą gali užtikrinti vertinimo komiteto sudarymas, naudojimas trečiosios šalies paslaugomis, nepriklausomų investicinių tyrimų ataskaitomis ir pan.

V SKYRIUS

PAGRINDINIAI GAV SKAIČIAVIMO PRINCIPAI

32. Skaičiuojant GAV, būtina pagal Metodikos reikalavimus atskirai apskaičiuoti:

32.1. turto vertę;

32.2. įsipareigojimų vertę;

32.3. pagal Metodikos 32.1 papunktį apskaičiuoto turto ir pagal Metodikos 32.2 papunktį apskaičiuotų įsipareigojimų verčių skirtumą, kuris ir parodo GAV.

33. Turtas ir įsipareigojimai turi būti įvertinami tikrąja verte.

34. Jeigu nustatant vertinimo dienos GAV nuolat nėra galimybės nustatyti tam tikrų portfelio sudėtyje esančių priemonių vertinimo dienos kainos, turi būti laikomasi GAV skaičiavimo procedūrose nustatyto paskutinės žinomos kainos kriterijaus.

35. Įsipareigojimai vertinami pagal taikomų apskaitos standartų reikalavimus.

36. Skaičiuojant GAV užsienio valiuta, įvertinto turto ir įsipareigojimų vertė nustatoma pagal vertinimo dieną apskaitoje taikomą euro ir užsienio valiutos santykį, nustatytą vadovaujantis Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymu.

Punkto pakeitimai:

Nr. [03-260](#), 2014-10-30, paskelbta TAR 2014-11-04, i. k. 2014-15727

37. GAV turi būti apskaičiuojama kiekvienam subfondui ir kiekvienai kolektyvinio investavimo subjekto ar jo subfondo vienetų klasei ir serijai atskirai pagal GAV skaičiavimo procedūrose nustatytą tvarką ir vadovaujantis šiais principais:

37.1. paraiškos įsigyti vienetų arba juos išpirkti priimamos GAV skaičiavimo procedūrose nustatyta tvarka iki X darbo dienos nustatytos Y valandos (angl. *cut-off time*). Nekilnojamojo turto, privataus kapitalo ir kolektyvinio investavimo subjekto, investuojančio į kitus kolektyvinio investavimo subjektus, steigimo dokumentuose nurodomas konkretus paraiškų įsigyti vienetų arba juos išpirkti priėmimo pradžios ir pabaigos laikas. Šiuo atveju X darbo diena gali būti apibrėžta kaip tam tikras laikotarpis. Pateikiant paraišką įsigyti vienetų, investuotojui nereikia nurodyti įsigyjamų vienetų skaičiaus;

37.2. jei paraiškos įsigyti vienetų arba juos išpirkti pateikiamos po nustatytos Y valandos, skaičiuojant X darbo dienos GAV į jas neatsižvelgiama. Paraiškos įsigyti vienetų arba juos išpirkti įvertinamos skaičiuojant kitos (X + 1) darbo dienos GAV, išskyrus Metodikos 37.3 papunktyje nustatytą atvejį;

37.3. paraiškos įsigyti vienetų arba juos išpirkti, pateiktos pasibaigus paraiškų priėmimo laikui – ketinant įsigyti arba parduoti nekilnojamojo turto, privataus kapitalo ir (ar) kolektyvinio investavimo subjekto, investuojančio į kitus kolektyvinio investavimo subjektus, vienetus, – anuliuojamos;

37.4. pasibaigus paraiškų įsigyti vienetų arba juos išpirkti priėmimo laikui (Y), taip pat prekybai daugiašalėse sistemose, prieš pradedant paraiškų vykdymo procedūrą skaičiuojama tos (X) darbo dienos GAV ir pagal ją apskaičiuojama vieneto vertė, išskyrus Metodikos 61 punkte nustatytą atvejį;

37.5. apskaičiavus vieneto vertę, vykdomos ($X - 1$) darbo dieną po Y valandos gautos, išskyrus paraiškas įsigyti vienetų arba juos išpirkti, anuliuojamas pagal Metodikos 37.3 papunkčio reikalavimus, ir X darbo dieną iki Y valandos gautos paraiškos;

37.6. įvykdžius minėtas paraiškas, apskaičiuojama galutinė X darbo dienos GAV.

38. Sudėtinis kolektyvinio investavimo subjektas privalo turėti vieną bendrą visiems subfondams paraiškų įsigyti vienetų arba juos išpirkti priėmimo pabaigos laiką (angl. *cut-off time*).

39. Nekilnojamojo turto, privataus kapitalo vieneto vertė apskaičiuojama steigimo dokumentuose nustatyta tvarka.

40. Kolektyvinio investavimo subjektų vienetai parduodami arba išperkami, pensijų fondų vienetai konvertuojami į pinigus arba pinigai konvertuojami į vienetus Metodikos 37 punkte nustatyta tvarka.

41. Sąnaudos, pajamos, mokėtinos ir gautinos sumos, investicijų portfelio pakitimai, susiję su priemonių pirkimu, pardavimu, taip pat vienetų skaičiaus pokyčiai, susiję su vienetų išleidimu ar išpirkimu, turi būti parodyti GAV skaičiavimuose pagal darbo dienos pabaigos duomenis, o kolektyvinio investavimo subjektų – gali būti parodomi ir pagal skaičiavimo procedūrose arba steigimo dokumentuose nurodytą paraiškų įsigyti vienetų arba juos išpirkti priėmimo termino pabaigos laiką.

42. Jei investicinės bendrovės valdymas perduotas valdymo įmonei, bendrovės turto vertinimo išlaidos apmokamos valdymo įmonės nuosavomis lėšomis.

VI SKYRIUS

TURTO VERTĖS SKAIČIAVIMAS

43. Priemonės, kuriomis prekiaujama reguliuojamose rinkose ir (arba) daugiašalėse prekybos sistemose, vertinamos:

43.1. pagal GAV skaičiavimo procedūrose nurodytą ir viešai paskelbtą vidutinę rinkos kainą (angl. *mid market price*) arba uždarymo kainą (angl. *closing price*) tos reguliuojamos rinkos ir (arba) daugiašalės prekybos sistemos, kurioje prekyba šiomis priemonėmis pasižymi didesniu likvidumu, regularumu ir dažnumu (geriausiai šias charakteristikas parodo tų priemonių paskutinių 12 mėnesių apyvarta ir vidutinis dienos sandorių skaičius);

43.2. jeigu pagal Metodikos 43.1 papunktyje pateiktą kriterijų neįmanoma pasirinkti reguliuojamos rinkos ir (arba) daugiašalės prekybos sistemos, pagal kurios duomenis turi būti nustatoma priemonės tikroji vertė, ji nustatoma pagal reguliuojamos rinkos ir (arba) daugiašalės prekybos sistemos, kurioje yra priemonės emitento buveinė, duomenis;

43.3. jeigu per paskutiniąją prekybos sesiją priemonė nebuvo kotiruojama, tikroji vertė nustatoma pagal paskutinę žinomą, tačiau ne daugiau kaip prieš 30 dienų buvusią vidutinę rinkos kainą arba uždarymo kainą, jei nuo paskutinės prekybos dienos neįvyko įvykių, dėl kurių dabartinė rinkos kaina yra reikšmingai mažesnė ar didesnė nei paskutinė žinoma kaina;

43.4. jeigu priemonė nebuvo kotiruojama ilgiau nei 30 dienų iki vertinimo dienos arba buvo kotiruojama rečiau, nei nustatyta GAV skaičiavimo procedūrose, jos vertė nustatoma taip pat kaip priemonių, kuriomis reguliuojamose rinkose ir (arba) daugiašalėse prekybos sistemose neprekiuojama;

43.5. jeigu priemonių prekyba užsienio reguliuojamose rinkose ir (arba) daugiašalėse prekybos sistemose, kurių duomenimis vertinama priemonės vertė, nėra pasibaigusi, taikoma paskutinė žinoma prekybos kaina (angl. *last traded price*) arba tikėtina pardavimo kaina, jei po paskutinės prekybos dienos paaiškėjo aplinkybių, dėl kurių paskutinė vidutinė rinkos kaina arba uždarymo kaina yra reikšmingai mažesnė ar didesnė;

43.6. pinigų rinkos priemonės gali būti vertinamos Metodikos 46.7 papunktyje nustatyta tvarka.

44. Jeigu Metodikos 43.4 papunktyje nustatytas atvejis pasikartoja kelis kartus, valdyba turi nuspręsti, ar tolesnis tokių priemonių priskyrimas prie priemonių, kuriomis prekiaujama reguliuojamose rinkose ir (arba) daugiašalėse prekybos sistemose, yra pagrįstas ir ar jų vertė

neturėtų būti nuolat nustatoma kaip priemonių, kuriomis daugiašalėse sistemose neprekiuojama, vertė.

45. Jeigu priemonės į apskaitą traukiamos pagal sandorio dieną, turi būti gautas patvirtinimas, kad sandoris įvyko.

46. Priemonės, kuriomis daugiašalėse sistemose neprekiuojama, vertinamos tokia tvarka:

46.1. nuosavybės vertybiniai popieriai:

46.1.1. pagal nepriklausomo verslo vertintojo, turinčio teisę verstis tokia veikla, įvertinimą, jei nuo vertinimo praėjo ne daugiau kaip vieni metai ir jei po įvertinimo neįvyko įvykių, dėl kurių dabartinė rinkos kaina yra reikšmingai mažesnė ar didesnė nei vertintojo nustatytoji;

46.1.2. jei Metodikos 46.1.1 papunktyje numatytas vertinimas neatliktas arba netenkinamos nustatytos sąlygos, vertinama pagal tikėtiną pardavimo kainą, nustatytą pagal parinktą vertinimo modelį (nurodytą vertinimo procedūrose), kuris finansų rinkoje yra visuotinai taikomas ir pripažintas;

46.2. skolos vertybiniai popieriai ir pinigų rinkos priemonės:

46.2.1. priemonės, turinčios ilgesnį kaip vienų metų išpirkimo terminą, vertinamos pagal šią formulę:

$$K = \sum_{i=1}^n \frac{S_i}{\left(1 + \frac{Y}{100}\right)^{\frac{P_i}{H}}},$$

kur:

K – visa priemonės vertė (skaičiuojama nominaliosios vertės šimtui valiutos vienetų);

S_i – i-asis pinigų srautas priemonės nominaliosios vertės šimtui valiutos vienetų (atkarpos išmoka arba išpirkimo metu mokama suma);

Y – priemonės pelningumas (procentais), įvertintas pagal rinkos duomenis;

H – atkarpos išmokų skaičius per metus (jei priemonės neturi atkarpų, laikoma, kad šis skaičius sutampa su įprastiniu kitų priemonių atkarpos išmokų skaičiumi);

n – iki priemonės išpirkimo dienos likusių atkarpos išmokų skaičius (jei priemonės neturi atkarpų, – sąlygiškas atkarpos išmokų skaičius);

P_i – atkarpos periodų skaičius nuo GAV skaičiavimo dienos iki i-ojo pinigų srauto mokėjimo dienos (gali būti trupmena). Jeigu priemonė turi nestandartinių atkarpos periodų, skaičiuojama, kiek būtų atkarpos periodų, jeigu visi periodai būtų standartiniai;

46.2.2. priemonės, turinčios ne ilgesnį kaip vienų metų išpirkimo terminą, vertinamos pagal šią formulę:

$$K = \sum_{i=1}^n \frac{S_i}{1 + \frac{Y}{100} \times \frac{d_i}{360}},$$

kur:

K – visa priemonės vertė (skaičiuojama nominaliosios vertės šimtui valiutos vienetų);

S_i – i-asis pinigų srautas priemonės nominaliosios vertės šimtui valiutos vienetų (atkarpos išmoka arba išpirkimo metu mokama suma);

Y – priemonės pelningumas (procentais), įvertintas pagal rinkos duomenis;

n – iki priemonės išpirkimo dienos likusių atkarpos išmokų skaičius (jei priemonės neturi atkarpų, – sąlygiškas atkarpos išmokų skaičius);

d_i – dienų skaičius nuo GAV skaičiavimo dienos iki išpirkimo dienos (atkarpos mokėjimo dienos);

46.2.3. kitais atvejais, jei taip gaunamas tikslesnis šių priemonių vertinimas nei pagal Metodikos 46.2.1 ir 46.2.2 papunkčiuose pateiktas formules, – pagal tikėtiną pardavimo kainą,

nustatytą pagal parinktą vertinimo modelį (nurodytą GAV skaičiavimo procedūrose), kuris finansų rinkoje yra visuotinai taikomas ir pripažintas;

46.3. išvestinės investicinės priemonės vertė nustatoma pagal paskutinę analogiško anksčiau sudaryto sandorio rinkos vertę, jei per laikotarpį nuo sandorio sudarymo dienos iki vertinimo dienos nebuvo didelio ekonominių aplinkybių pasikeitimo. Jei ekonominės aplinkybės pasikeitė, – vertinama pagal tikėtiną pardavimo kainą, nustatytą pagal parinktą vertinimo modelį (nurodytą GAV skaičiavimo procedūrose), kuris finansų rinkoje yra visuotinai taikomas ir pripažintas;

46.4. kolektyvinio investavimo subjektų vienetai vertinami pagal paskutinę viešai paskelbtą išpirkimo kainą;

46.5. terminuotieji indėliai bankuose vertinami amortizuota savikaina;

46.6. gryniesi pinigai ir lėšos kredito įstaigose, išskyrus terminuotuosius indėlius, vertinami nominaliąja verte;

46.7. pinigų rinkos priemonės, kurių išpirkimo terminas arba iki jo likęs laikas ne ilgesnis kaip 397 dienos arba kurių pajamingumas reguliariai tikslinamas pagal pinigų rinkos sąlygas ne rečiau kaip kartą per 397 dienas, arba kurių rizika, įskaitant kredito ir palūkanų normos rizikas, yra labai panaši į riziką finansinių priemonių, kurių išpirkimo terminas ir pajamingumas atitinka anksčiau nurodytus požymius, gali būti vertinamos amortizuota savikaina;

46.8. nekilnojamas ir kilnojamas turtas, kiti privataus kapitalo kolektyvinio investavimo subjekto esmei neprieštaraujantys šio subjekto steigimo dokumentuose ir prospekte nurodyti investavimo objektai vertinami rinkos verte pagal nepriklausomo turto vertintojo, turinčio teisę atlikti vertinimą, pateiktą vertinimo ataskaitą. To paties turto rinkos vertė turi būti nustatyta naudojant tą patį vertinimo metodą;

46.8.1. suderintosios investicinės kintamojo kapitalo bendrovės – nekilnojamojo turto objektas vertinamas ne rečiau kaip kartą per dvejus metus. Ne rečiau kaip kartą per 3 mėnesius vertė turi būti koreguojama, jei buvo esminių ekonominių ar nekilnojamojo turto rinkos kainų pokyčių, dėl kurių reikia naujo vertinimo;

46.8.2. kitais atvejais – objektas vertinamas ne rečiau kaip kartą per 6 mėnesius, jei nebuvo esminių ekonominių arba objekto rinkos kainų pokyčių, dėl kurių reikia naujo vertinimo;

46.8.3. vertinimo metodo pakeitimas turi būti fiksuojamas raštu, nurodant jo pakeitimo priežastis;

46.9. kitas turtas vertinamas pagal labiausiai tikėtiną pardavimo kainą, nustatytą pagal parinktą vertinimo modelį (nurodytą GAV skaičiavimo procedūrose), kuris finansų rinkoje yra visuotinai taikomas ir pripažintas.

VII SKYRIUS PENSIJŲ FONDO ATSKAITYMAI

47. Valdymo įmonės atskaitymai iš pensijų fondo turto turi būti vertinami kaupimo principu (kiekvieną darbo dieną). Atskaitymas nuo dalyvio pensijų sąskaitoje apskaičiuotų lėšų vidutinės metinės vertės yra tiesiogiai atskaičiuojamas iš vieneto vertės, o sukaupytų vienetų skaičius dalyvio sąskaitoje nėra mažinamas.

48. Atskaitymai iš dalyvio vardu įmokėtų įmokų turi būti atliekami tą pačią dieną, kai buvo pervestos dalyvio įmokos.

49. Jeigu atskaitymo nuo dalyvio pensijų sąskaitoje apskaičiuotų lėšų vidutinės metinės vertės dydis nustatytas procentais, jo atskaitymas iš GAV turi būti atliekamas kiekvieną darbo dieną GAV mažinant šiuo dydžiu:

$$GAV_i \times \left(\sqrt[m]{1 + \frac{A}{100}} - 1 \right),$$

kur:

GAV_i – GAV dydis, tenkantis i-ajam pensijų fondo dalyviui;
A – numatytas atskaitymo nuo dalyvio pensijų sąskaitoje apskaičiuotų lėšų vidutinės metinės vertės dydis, išreikštas procentais;
m – darbo arba kalendorinių dienų skaičius per metus.

VIII SKYRIUS

PENSIJŲ FONDŲ, VEIKIANČIŲ PAGAL PENSIJŲ KAUPIMO ĮSTATYMĄ, TURTO ĮSIGIJIMO (PARDAVIMO) SĄNAUDŲ PADENGIMAS

50. Valdymo įmonės pensijų fondų, veikiančių pagal Pensijų kaupimo įstatymą, turto įsigijimo (pardavimo) sąnaudas (mokesčius vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkams, investicijų pervedimo išlaidas, rinkų mokesčius ir kt.) turi padengti iš nuosavų lėšų, gautų iš atskaitymų, skaičiuojamų iš dalyvio vardu įmokėtų įmokų ir nuo dalyvio pensijų sąskaitoje apskaičiuotų lėšų vidutinės metinės vertės.

51. Vadovaujantis Metodikos 50 punkto nuostatomis, kiekvieną kartą, kai pensijų fondo lėšų investavimo metu būna turto įsigijimo (pardavimo) sąnaudų, GAV nėra mažinama turėtų sąnaudų dydžiu.

52. Kadangi įsigyjant kolektyvinio investavimo subjektų vienetų įsigijimo sąnaudos gali būti įskaičiuotos į šių vienetų kainą ir išreikštos per pirkimo ir pardavimo kainų skirtumą, šių priemonių įsigijimo momentu esantis vienetų pirkimo ir pardavimo kainų skirtumas prilyginamas įsigijimo sąnaudoms.

53. Įsigijimo (pardavimo) sąnaudas valdymo įmonė turi kompensuoti ne vėliau kaip per 7 darbo dienas po jų atsiradimo, pervesdama į pensijų fondo sąskaitą sumą, lygią turėtų turto įsigijimo (pardavimo) sąnaudų dydžiui.

54. Metodikos 53 punkte nurodytas turto įsigijimo (pardavimo) sąnaudų padengimas turi vykti kaip atskira operacija, kad neturėtų įtakos valdymo įmonės daromiems atskaitymams nuo dalyvio vardu įmokėtų įmokų ir nuo dalyvio pensijų sąskaitoje apskaičiuotų lėšų vidutinės metinės vertės.

IX SKYRIUS

SKAIČIAVIMO KLAIDOS

55. Dėl GAV skaičiavimo klaidų (dėl neteisingo GAV skaičiavimo, dėl netikslaus apyvartoje esančių vienetų skaičiaus nustatymo, dėl ne laiku gaunamos informacijos arba dėl šios informacijos šaltinio nepatikimumo ir kt.) atsiradę anksčiau klaidingai apskaičiuotos GAV ir tikrąja verte apskaičiuotos GAV skirtumai turi būti atlyginti iš nuosavų valdymo įmonės lėšų.

56. Valdymo įmonė ne vėliau kaip per 7 darbo dienas po skaičiavimo klaidų nustatymo turi apskaičiuoti visiems esamiems ir pasitraukusiems dalyviams bendrą nuostolių, susidariusių dėl skaičiavimo klaidų, sumą.

57. Jei dėl GAV skaičiavimo klaidos vieneto vertė buvo apskaičiuota neteisingai, o skirtumas tarp klaidingai apskaičiuotos vertės ir tikrosios vertės sudaro ne mažiau kaip 0,1 procento tikrosios vieneto vertės, – skirtumas turi būti atlygintas iš nuosavų valdymo įmonės lėšų. Kai skirtumas mažesnis nei 0,1 proc., – jis gali būti neatlyginamas.

58. Dėl GAV skaičiavimo klaidos susidarę nuostoliai dalyviui kompensuojami, jei jie yra didesni nei pagrįstos dalyvio informavimo ir apskaičiuotos grąžintinos sumos pervedimo išlaidos į Lietuvos Respublikoje atidarytas piniginių lėšų sąskaitas.

59. Apie pasitraukusių dalyvių galimybę atsiimti apskaičiuoto skirtumo sumą valdymo įmonė privalo informuoti kiekvieną teisę ją gauti turintį asmenį per 30 dienų po bendros nuostolių sumos apskaičiavimo datos.

X SKYRIUS

SKAIČIAVIMŲ DAŽNUMAS IR SKELBIMAS

60. Pensijų fondo ir kolektyvinio investavimo subjekto, išskyrus Metodikos 61 punkte nustatytą atvejį, GAV ir vieneto vertė turi būti skaičiuojamos kiekvieną darbo dieną.

61. Nekilnojamojo turto, privataus kapitalo ir kolektyvinio investavimo subjekto, investuojančio į kitus kolektyvinio investavimo subjektus, GAV ir vieneto vertė skaičiuojamos steigimo dokumentuose nustatytu dažnumu.

62. Pensijų fondų, išskyrus Metodikos 63 punkte nustatytą atvejį, ir kolektyvinio investavimo subjektų GAV ir vieneto vertė turi būti skelbiamos Valdymo įmonių, kolektyvinio investavimo subjektų ir pensijų fondų informacijos rengimo ir teikimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos banko valdybos 2012 m. liepos 12 d. nutarimu Nr. 03-154 „Dėl Valdymo įmonių, kolektyvinio investavimo subjektų ir pensijų fondų informacijos rengimo ir teikimo taisyklių patvirtinimo“, nustatyta tvarka.

63. Profesinių pensijų fondo GAV ir vieneto vertė turi būti skelbiamos nurodant datą valdymo įmonės ir pensijų asociacijos interneto svetainėje (jeigu pensijų asociacijos ją turi) kiekvieną darbo dieną atlikus skaičiavimus, bet ne vėliau kaip iki kitos darbo dienos 12 valandos.

64. Ne rečiau kaip kartą per mėnesį pagal pateiktą formulę turi būti apskaičiuojama vidutinė praėjusio mėnesio vieneto vertė ir kaip ši vidutinė vertė pakito nuo finansinių metų pradžios.

Vidutinė (praėjusio mėnesio) vieneto vertė:

$$\frac{\sum_{n=1}^m \frac{GAV_n}{q_n}}{m},$$

kur:

GAV_n – GAV n-ąją mėnesio darbo dieną;

q_n – vienetų skaičius n-ąją mėnesio darbo dieną;

m – mėnesio, už kurį atliekami skaičiavimai, darbo dienų skaičius.

65. Pasibaigus finansiniams metams, valdymo įmonė arba investicinė bendrovė turi apskaičiuoti vidutinį atskiram i-ajam dalyviui per metus tenkantį GAV dydį.

66. Vidutinis GAV metinis dydis ir vidutinis vienam dalyviui per metus tenkantis GAV dydis skaičiuojamas pagal tų metų darbo dienų skaičių.

Vidutinis GAV metinis dydis:

$$\frac{\sum_{n=1}^m GAV_n}{m},$$

kur:

GAV_n – GAV n-tąją metų darbo dieną;

m – tų metų, už kuriuos atliekami skaičiavimai, darbo dienų skaičius.

Vidutinis vienam dalyviui per metus tenkantis GAV dydis:

$$\frac{\sum_{n=1}^m \frac{GAV_n \times q_n^i}{q_n}}{m},$$

kur:

GAV_n – GAV n-tąją metų darbo dieną;

q_n – vienetų skaičius n-ąją metų darbo dieną;

q_n^i – i-ajam dalyviui n-ąją metų darbo dieną tenkantis vienetų skaičius;

m – tų metų, už kuriuos atliekami skaičiavimai, darbo dienų skaičius.

67. Metodikos 65 punkte nurodyto dydžio ir pensijų fondo, veikiančio pagal Pensijų kaupimo įstatymą, taisyklėse nustatyto maksimalaus atskaitymo iš dalyvio pensijų sąskaitoje apskaičiuotų lėšų vidutinės metinės vertės dydžio sandauga turi būti ne mažesnė kaip realiai iš pensijų dalyvio išskaičiuotų atskaitymų nuo pensijų sąskaitoje apskaičiuotų lėšų vidutinės metinės vertės dydis.

$$E(GAV^i) * \max A \text{ (proc.)} \geq \sum_{n=1}^m A_n^i,$$

kur:

$E(GAV^i)$ – vidutinis i -ajam dalyviui per metus tenkantis GAV dydis;

$\max A$ – maksimalus atskaitymo nuo i -ojo dalyvio pensijų sąskaitoje apskaičiuotų lėšų vidutinės metinės vertės dydis (procentais). Jeigu toks maksimalus dydis pensijų fondo taisyklėse nėra apibrėžtas, jis lygus maksimaliam Pensijų kaupimo įstatymo 16 straipsnyje apibrėžtam dydžiui;

A_n^i – realus per vieną finansinių metų darbo dieną iš i -ojo dalyvio išskaičiuotų atskaitymų nuo pensijų sąskaitoje apskaičiuotų lėšų vidutinės metinės vertės dydis;

m – tų metų, už kuriuos atliekami skaičiavimai, darbo dienų skaičius.

68. Jeigu realiai išskaičiuotų atskaitymų nuo pensijų sąskaitoje apskaičiuotų lėšų vidutinės metinės vertės dydis per metus viršija apibrėžtąjį dydį, valdymo įmonė per 30 dienų po finansinių metų pabaigos turi susidariusį skirtumą kompensuoti padidindama i -ojo pensijų dalyvio sąskaitos vertę.

Priedo pakeitimai:

Nr. [03-45](#), 2014-03-28, paskelbta TAR 2014-03-31, i. k. 2014-03778

Pakeitimai:

1.

Lietuvos bankas, Nutarimas

Nr. [03-45](#), 2014-03-28, paskelbta TAR 2014-03-31, i. k. 2014-03778

Dėl Lietuvos banko valdybos 2012 m. liepos 12 d. nutarimo Nr. 03-153 „Dėl Gryųjų aktyvų vertės skaičiavimo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos bankas, Nutarimas

Nr. [03-260](#), 2014-10-30, paskelbta TAR 2014-11-04, i. k. 2014-15727

Dėl Lietuvos banko valdybos 2012 m. liepos 12 d. nutarimo Nr. 03-153 „Dėl Gryųjų aktyvų vertės skaičiavimo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo